

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка з надання домедичної допомоги

назва навчальної дисципліни

професійна (обов'язкова)

обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова

за освітньо-професійними програмами **«Екстремальна та кризова психологія» та «Робота з персоналом»**

назва освітньої програми

підготовки бакалаврів

найменування освітнього ступеня

у галузі знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

код та найменування галузі знань

за спеціальністю **053 «Психологія»**

код та найменування спеціальності

Рекомендовано кафедрою
психології діяльності в особливих
умовах
на 2023-2024 навчальні роки.
Протокол від «30» червня 2023 року
№ 11

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної дисципліни
«Підготовка з надання домедичної допомоги»

(назва навчальної дисципліни)

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація навчальної дисципліни

Знання, отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Підготовка з надання домедичної допомоги» сприяють формуванню у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного їх подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань надання домедичної допомоги при порушеннях або зупинці дихання, серцево-судинних порушеннях, зупинці серця, значних кровотечах, пошкодженнях голови та хребта, термічних ураженнях та гострих отруєннях в умовах надзвичайних ситуацій мирного та воєнного часу.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння невідкладними діями та організаційними заходами, які спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що всі практичні заняття проводяться з використанням матеріально-технічної бази кафедри ПДОУ, що дозволяє максимально приблизити до реальних умов відпрацювання питань, які виносяться на заняття.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Фільчук Ірина Юріївна, викладач кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 434. Робочий номер телефону 057– 707-34-74.
E-mail	IraBeletskaya0245@gmail.com
Наукові інтереси*	Психологія діяльності в особливих умовах, домедична допомога, медицина надзвичайних ситуацій, психологічне здоров'я.
Професійні здібності*	Професійні знання та досвід викладання у закладах вищої освіти.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	1. Білецька (Фільчук) І.Ю., Ушакова І.М. Взаємозв'язок професійної мотивації офіцерів Збройних сил України з рівнем їх стресостійкості: MODERN PROBLEMS OF IMPROVE LIVING STANDARDS IN A GLOBALIZED WORLD. 4th International Scientific and Practical Internet – Conference. 2019. 2. Білецька (Фільчук) І.Ю. Соціально-психологічні фактори адаптації іноземних студентів: Вплив досягнень психологічних і педагогічних наук на розвиток сучасного суспільства: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції. - Харків: Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020. – С. 85-88. 3. Білецька (Фільчук) І.Ю., Боснюк В.Ф. Міжетнічні установки іноземних туристів при сприйнятті України та українців:

	<p>Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт зі спеціальності «Туризм». – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020.</p> <p>4. Білецька (Фільчук) І.Ю., Ушакова І.М. Гендерні особливості захисних механізмів та копінг-стратегій у майбутніх працівників Державної служби з надзвичайних ситуацій: Проблеми особистісних ресурсів у навчальній та професійній діяльності: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Харків: ХНУ ім. Каразіна, 2021. – С. 85-88.</p>
--	--

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 434. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування необхідного рівня знань та умінь з питань надання домедичної допомоги.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Рік підготовки	1-й
Семестр	2-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	4
- кількість модулів	3
- загальна кількість годин	120
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	12
- практичні заняття (годин)	52
- семінарські заняття (годин)	-
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-

- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	56
- індивідуальні завдання (науководслідне) (годин)	-
- підсумковий контроль	екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Підготовка з надання домедичної допомоги» ґрунтується на знаннях, набутих здобувачами в результаті вивчення низки дисциплін: основи біології людини; анатомія нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	ПРН18
Демонструвати навички оцінювання потенційних небезпек і усвідомленого вибору шляхів їх вирішення.	ПРН26
Проводити візуальну діагностику постраждалого, попереджати можливі ускладнення, що становлять небезпеку для життя, використовувати засоби надання домедичної допомоги.	ПРН27
Застосовувати засоби індивідуального захисту, спеціальне оснащення та спорядження під час рятування людей, демонструвати навички взаємодії з іншими особами в аварійних ситуаціях.	ПРН 28

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК1
Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).	СК8
Здатність до дій в особливих умовах, пов'язаних із високим рівнем фізичного та психологічного навантаження та в умовах воєнного стану.	СК 16

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Організація медичного забезпечення населення в надзвичайних ситуаціях. Введення до курсу. Принципи роботи екстреної медичної служби.

Тема 2. Правила поведінки на місці події. Загальні поняття про анатомію та фізіологію людини. Підйом та переміщення постраждалих.

МОДУЛЬ 2.

Тема 3. Основні принципи допомоги при порушенні дихання та кровообігу. Огляд постраждалого. Термінальні стани. Дихання. Невідкладні дихальні стани. Серцево-судинна система. Невідкладні серцево-судинні стани.

Тема 4. Серцево-легенева реанімація. Штучна вентиляція легень. Робота з автоматичним дефібрилятором. Робота з дихальною апаратурою. Раптова зупинка серця, серцевий напад, інсульт. Особливості надання першої допомоги при порушеннях прохідності дихальних шляхів та зупинці дихання, в залежності від віку постраждалого, стабільне положення.

Тема 5. Інші невідкладні стани. Шок. Травми. Забій, переломи, вивихи.

МОДУЛЬ 3.

Тема 6. Порушення основних життєво важливих функцій організму Домедична допомога при екстрених пологах. Надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах.

Тема 7. Види кровотечі, зупинка кровотечі. Утоплення, термічні ураження. Перша допомога при травматичних пошкодженнях.

Тема 8. Вікові періоди. Складнощі спілкування. Особливості психіки літніх людей. Як розмовляти з людьми похилого віку. Як будувати спілкування з «важкими» людьми похилого віку. Порушення в роботі систем і органів. Особливості організму літніх. Психологічні особливості людей похилого віку.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Форма здобуття освіти (очна (денна))				
	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	модульна контрольна робота
2-й семестр					
Модуль 1					

Тема 1	12	2	4		6	
Тема 2	14	2	6		6	модульна контрольна робота
Разом за модулем 1	26	4	10		12	
2-й семестр						
Модуль 2						
Тема 3	14	2	6		6	
Тема 4	15	1	6		8	
Тема 5	15	1	8		6	модульна контрольна робота
Разом за модулем 2	44	4	20		20	
2-й семестр						
Модуль 3						
Тема 6	18	2	8		8	
Тема 7	15	1	6		8	
Тема 8	17	1	8		8	модульна контрольна робота
Разом за модулем 3	50	4	22		24	
Разом	120	12	52		56	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Огляд постраждалого та оцінка його стану.	2
2.	Поняття про органи та системи організму.	2
3.	Підйом та переміщення постраждалих.	2
4.	Евакуація постраждалих з транспортного засобу.	2
5.	Критерії оцінки якості психологічного експерименту.	2
6.	Невідкладні дихальні стани.	2
7.	Особливості надання першої допомоги при порушеннях прохідності дихальних шляхів та зупинці дихання, в залежності від віку постраждалого, стабільне положення.	2
8.	Психологічна підтримка постраждалих.	2
9.	Невідкладні серцево-судинні стани.	2

10.	Раптова зупинка серця, серцевий напад, інсульт.	2
11.	Серцево-легенева реанімація.	2
12.	Шок.	2
13	Рана, забій, перелом.	2
14	Черепно-мозкова травма, пошкодження живота, грудної клітини, очей.	2
15	Медичне сортування постраждалих.	2
16	Інші невідкладні стани.	2
17	Падіння з висоти, пошкодження хребта, кінцівок.	2
18	Перша допомога при травматичних пошкодженнях. Принципи проведення іммобілізації в залежності від механізму травми.	2
19	Перша допомога при екстрених пологах.	2
20	Перша допомога при кровотечах різної локалізації. Сучасний підхід.	2
21	Особливості проведення рятування на воді та надання першої допомоги при утопленнях.	2
22	Перша допомога при ураженні електричним струмом та блискавкою.	2
23	Перша допомога при термічних ураженнях. Відмороження та опіки.	2
24	Гострі отруєння.	2
25	Передозування опіоїдами.	2
26	Укуси тварин, комах, павуків, змій.	2
	Разом	52

Теми індивідуальних завдань (не передбачено)
Теми лабораторних занять (не передбачено)

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: відпрацювання практичних завдань; виконання контрольних робіт.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування; виконання практичних завдань; виконання контрольних робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної	Загальна максимальна сума балів
-----------------------	-----------	------------------------------------	---------------------------------

		роботи		
I. Поточний контроль				
Модуль № 1	Практичні заняття	4	2	8
	Модульний контроль	1	5	5
Разом за модуль № 1				13
Модуль № 2	Практичні заняття	9	2	18
	Модульний контроль	1	5	5
Разом за модуль № 2				23
Модуль № 3	Практичні заняття	10	2	20
	Модульний контроль	1	5	5
Разом за модуль № 3				25
Індивідуальна самостійна робота				–
Разом за поточний контроль				61
II. Підсумковий контроль (екзамен)				39
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

2 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтується в темі та аргументовано висловлює свої думки, демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час відповідей на питання, наведено аргументацію відповіді;

1 бал – здобувач орієнтується в темі та в змозі висловлювати свої думки, певною мірою демонструє вміння користуватися наочністю та медичним обладнанням під час відповідей на питання;

0,5 бали – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми; обґрунтування відповіді недостатнє.

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, відпрацювання практичних навичків, самостійність виконання.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт:

5 балів - вірно дані відповіді на чотири питання з дотриманням всіх вимог до виконання;

- 4 балів – вірно дані відповіді на чотири питання, але допущені незначні помилки;
- 3 бали – дані відповіді на три питання;
- 2 бали – дані відповіді на два питання
- 1 бал – дано відповідь на одне питання;
- 0 балів – відповідь відсутня.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з чотирьох питань. У відповіді на поставлені питання здобувачі вищої освіти повинні відобразити володіння навчальним матеріалом, зокрема, вміння застосовувати його на практиці (у вигляді наведення прикладів, розв'язання домедичної допомоги в різних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні стани та допомогу, проявляючи особисту позицію щодо них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Модуль 1

1. Принципи роботи екстреної медичної служби
2. Правила виклику екстреної медичної допомоги.
3. Комунікація та етика поведінки.
4. Визначення безпечного доступу.
5. Методика визначення частоти і типу дихання.
6. Необхідна інформація про постраждалого.
7. Проведення огляду місця події.
8. Проведення зовнішнього огляду постраждалого.
9. Забезпечення прохідності дихальних шляхів.
10. Скелет та його функції. Кістки голови.
11. Хребет та його відділи. Грудна клітка.
12. Кістки кінцівок та кістки тазу.
13. М'язи верхніх та нижніх кінцівок.
14. М'язи тулуба.
15. Загальний огляд органів дихання. Будова верхніх дихальних шляхів легень.
16. Значення та механізм дихання.
17. Характеристика та частота дихальних екскурсій. Наслідки зупинки дихання.
18. Хто, окрім медичних працівників повинен надавати домедичну допомогу (ДМД)?
19. За яких умов рятувальник припиняє надання ДМД?
20. Загальний перелік дій рятувальника при наданні ДМД.
21. Які функціональні блоки включає невідкладна допомога?
22. Які основні вимоги до ДМД?
23. Якими постійними діями рятувальника починається та закінчується надання ДМД?

24. Які лікарські препарати можна застосовувати при наданні ДМД?

Модуль 2

1. Частота ШВЛ у дорослих, дітей, новонароджених?
2. Що включає базовий комплекс реанімаційних дій?
3. Які показання до початку СЛР?
4. Серцево-легенева реанімація: визначення факту клінічної смерті.
5. Визначення зупинки кровообігу і дихання рятувальниками?
6. Яка тривалість СЛР при наданні ДМД?
7. Техніка виконання прийомів серцево-легенева реанімації.
8. Техніка виконання компресій грудної клітки у дорослих, дітей, новонароджених.
9. Техніка виконання штучної вентиляції легенів у дорослих, дітей, новонароджених.
10. Частота КГК у дорослих, дітей, новонароджених.
11. Величина прогину грудини при КГК у дорослих, дітей, новонароджених.
12. Співвідношення КГК і ШВЛ при СЛР у дорослих, дітей, новонароджених.
13. Як виконується контроль ефективності КГК, ШВЛ і СЛР в цілому?
14. Які ускладнення СЛР Ви знаєте, які дії рятувальника при ускладненнях СЛР?
15. Які зустрічаються помилки при проведенні СЛР?
16. Механічна травма: визначення, класифікація.
17. Механічна травма м'яких тканин.
18. Механічна травма скелета : вивихи і переломи.
19. Види черепно мозкової травми.
20. Що таке пневмоторакс?
21. Які особливості механічної травми живота?
22. Як виконується вправлення внутрішніх органів при їх випаданні при ранах живота?
23. Яка ДМД при закритій травмі та при відкритій травмі живота?

Модуль 3

1. Що таке термічна травма?
2. Що таке тепловий удар? Яка ДМД при тепловому ударі?
3. Що таке сонячний удар? Яка ДМД при сонячному ударі?
4. Які види опіків Вам відомі?
5. Яка класифікація термічних опіків залежно від глибини ураження тканин?
6. Які методи визначення площі термічних опіків Вам відомі?
7. Накладення пов'язок.
8. Види пов'язок.

9. Які ознаки (симптоми) кровотечі?
10. Які ознаки (симптоми) крововтрати?
11. Що таке утоплення?
12. Які види утоплення виділяють?
13. ДМД при утопленні?
14. Визначення поняття і класифікація отруєння.
15. Загальні принципи надання допомоги при отруєннях.
16. Домедична допомога при харчових отруєннях?
17. ДМД при отруєнні чадним газом?
18. ДМД при укусах отруйними тваринами?
19. Первинне сортування постраждалих, вторинне сортування.
20. Променева травма.
21. Які ознаки (симптоми) променевої хвороби?
22. Яка ДМД при променевих опіках, при гострій променевої травмі?
23. Що таке пологи? Які пологи називаються строковими?
24. Які періоди пологів Вам відомі?
25. Які дії повинен виконати рятувальник, готуючись до прийому пологів?
26. Які передвісники пологів Ви знаєте?
27. Які ознаки початку пологів?
28. Первинна обробка новонародженого.

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені:

34-39 балів – у повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст питань;

26-33 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст поставлених питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

19-25 балів – у цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

13-18 балів – не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкритий зміст питань та завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

6-12 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0-5 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту питань.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі усного екзамену.

Кожен варіант екзаменаційного білету складається з чотирьох питань. Відповіді на питання оцінюються за критеріями досягнення нормативних результатів навчання.

Основними вимогами є розуміння ідей та положень, здатність вичерпно та аргументовано їх викласти, висловити та обґрунтувати власну позицію з питань, що розглядаються в ході вивчення дисципліни.

Перелік питань для підготовки до екзамену:

1. Правила огляду місця події; правила дотримання власної безпеки при наданні домедичної допомоги
2. Нормативно-правова база функціонування системи ЕМД в Україні
3. Основи анатомії та фізіології людини
4. Проведення первинного огляду у хворого/постраждалого
5. Методи оцінки ознак життя у постраждалих з раптовою зупинкою кровообігу
6. Правила комунікації з службами порятунку
7. Будова і функції організму людини.
8. Склад, основні функції кістково-м'язової системи.
9. Склад, основні функції нервової системи.
10. Склад, основні функції серцево-судинної системи.
11. Склад, основні функції системи виділення.
12. Склад, основні функції системи органів дихання.
13. Склад, основні функції системи стравоутравлення.
14. Вивихи, їх види, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
15. Види гострої дихальної недостатності (ГДН) та їх характерні клінічні ознаки.
16. Види гострої серцево-судинної недостатності (ГССН) та їх характерні клінічні ознаки.
17. Відмороження, його ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
18. Електротравма, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
19. Забої, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
20. Інфаркт міокарда, причини їх виникнення, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
21. Колапс, інсульт, непритомність, причини їх виникнення, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
22. Коматозний стан, його види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
23. Кровотечі, їх види, способи тимчасової зупинки кровотеч.
24. Непритомність, її клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
25. Основні принципи реанімації при порушенні дихання та кровообігу.
26. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях грудної порожнини.
27. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях голови.
28. Особливості надання домедичної допомоги при пораненнях черевної порожнини.
29. Отруєння, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.

30. Перегрівання, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
31. Переломи, їх види, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
32. Переохолодження (замерзання), його клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
33. Домедична допомога при екстрених пологах.
34. Підтримка життєво- важливих функцій організму при порушенні дихання.
35. Підтримка життєво- важливих функцій організму при порушенні кровообігу.
36. Порушення основних життєво-важливих функцій організму, порядок їх визначення.
37. Рани, види ран, домедична допомога при пораненнях.
38. Синдром тривалого стиснення, його ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
39. Термінальний стан, його етапи, клінічні ознаки, тривалість етапів.
40. Травми, їх класифікація.
41. Транспортування потерпілих в різних умовах.
42. Шок, його види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні.
43. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації у хворих/ постраждалих різних вікових груп;
44. Алгоритм проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора у хворих/постраждалих різних вікових груп;
45. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації у випадку утоплення;
46. Ознаки обструкції верхніх дихальних шляхів;
47. Алгоритм відновлення прохідності дихальних шляхів у постраждалих різних вікових груп при удавленні;
48. Розпізнавання ознак масивної зовнішньої кровотечі;
49. Розпізнавання ознак внутрішньої кровотечі;
50. Алгоритм зупинки масивної зовнішньої кровотечі;
51. Алгоритм надання домедичної допомоги при підозрі на внутрішню кровотечу;
52. Дотримання правил власної безпеки під час зупинки масивної зовнішньої кровотечі;
53. Алгоритм відновлення та підтримання прохідності дихальних шляхів у хворих/постраждалих різних вікових груп;
54. Алгоритм надання домедичної допомоги при опіках;
55. Опіки, їх види, ступені, клінічні ознаки та домедична допомога при виникненні термічних опіків, хімічних опіків.
56. Алгоритм надання домедичної допомоги при ураженні електричним струмом;
57. Алгоритм надання домедичної допомоги при отруєнні невідомою речовиною;
58. Алгоритми надання домедичної допомоги при травмах окремих анатомічних ділянок;
59. Алгоритм проведення сортування постраждалих при масових випадках;
60. Визначати та оцінювати дихання у постраждалого з підозрою на раптову зупинку кровообігу (потрійний прийом);

61. Відновлювання прохідності дихальних шляхів методом постукування та Хеймліха різних вікових груп;
62. Виконувати натискання на грудну клітку при здійсненні серцево-легеневої реанімації у дорослих;
63. Проводити штучну вентиляцію легень у дорослих;
64. Використовувати зовнішній автоматичний дефібрилятор при проведенні серцево-легеневої реанімації;
65. Надавати постраждалому стабільне положення.
66. Визначати та оцінювати дихання у дітей з підозрою на раптову зупинку кровообігу (потрійний прийом);
67. Зупинка кровотечі за допомогою пов'язки що тисне;
68. Зупинка кровотечі за допомогою кровоспинного джгута типу САТ, (СІЧ);
69. Зупинка кровотечі за допомогою тампонування рани;
70. Накладання бинтової пов'язки на кінцівки;
71. Накладати шийний комірець при травмах шийного відділу хребта;
72. Проводити іммобілізацію постраждалого на довгій транспортувальній дошці;
73. Проводити евакуацію постраждалого з транспортного засобу;
74. Проводити ШВЛ за допомогою мішка Амбу.
75. Накладання шин із штатного та підручного матеріалу при переломах кісток нижніх кінцівок.
76. Поняття іммобілізації: її види та порядок здійснення.
77. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (на верхні кінцівки).
78. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (на нижні кінцівки).
79. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область голови).
80. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область плечового поясу).
81. Техніка накладання м'яких пов'язок на окремі ділянки тіла (область тазо-стегеневого поясу).
82. Технічні засоби іммобілізації, правила користування ними.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися, до заняття не допускаються).
3. З навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5. Здобувачі повинні діяти відповідно до політики НУЦЗ України щодо академічної доброчесності.

6. Викладач буде вдячний, якщо здобувач надасть відгук щодо якості навчання та висловіть свої пропозиції з покращення змісту курсу та форм роботи.

Рекомендовані джерела інформації

Література:

Базова

1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», 1992 (ст.37).

2. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. №5081 VI.

3. Екстрена медична допомога травмованим на дошпитальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін..] – Київ. – 2016 – 400 с.

4. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.

5. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.

6. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. Практичний посібник. / Волянський П.Б., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Дрозденко Н.В., Іскра Н.І., Макаренко А.М., Стрюк М.П., Терент'єва А.В. // К.: Видавництво – друкарня 2016. – 151 с.

7. Медичний та біологічний захист за умов надзвичайних ситуацій: навчальний посібник. Близнюк М.Д., Волянський П.Б., Гафарова М.Т., Гур'єв С.О., Долгий М.Л., Іскра Н.І., Крилюк В.О., Кузьмін В.Ю., Матяш В.І., Сацик С.П., Терент'єва А.В. – К.: ІДУЦЗ, 2016.– 359 с.

8. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.

9. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 208 с.

10. Закон України „Про правовий режим надзвичайного стану“, 2000 (1, 4- 9,13, 16, 27-29).

11. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 5 липня 2012 р. № 5081V1.

12. Указ Президента України від 16.01.2013 р. № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій».

13. Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 «Про затвердження Типового положення про центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

14. Social Content of Psychological Specialists' Professional Activity.

Postmodern Openings. March, 2021 Volume 12, Issue 1. pages: 01-20. ISSN: 20680236 e-ISSN: 2069-9387. DOI: <https://doi.org/10.18662/po/12.1/242>. (Web of Sciences);

15. Viability and socio-psychological adaptation of athletes of different qualifications in fire and applied sports. Health, sport, rehabilitation, ISSN 25202677 (Print) ISSN 2520-2685 (Online). 2021 7(4). (Scopus).

Допоміжна

1. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О. Фундаментальні основи медичних знань. Курс лекцій. Частина І. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2006 р.

2. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О. Перша медична допомога. Курс лекцій. Частина ІІ. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2006 р.

3. Вандер К.О., Барбашин В.В., Толкунов І.О., Семків О.М. Загальні принципи надання першої медичної допомоги та правила поведінки в осередках катастроф. Курс лекцій. Частина ІІІ. – Х.: ВРВД НУЦЗУ, 2007 р. 4. Олійник П.В. та інш. Перша медична допомога. – Львів.: «Спалом», 2004 р.

5. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП «Інтерсервіс», 2014. – 84 с.

6. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. [Гур'єв С.О., Миронець С.М., Рошчін Г.Г. та ін.] – К.: 2009 – 209 с.

7. Охорона праці та безпека життєдіяльності населення при надзвичайних ситуаціях: Навчальний посібник / За ред. проф. І.В. Кочіна. – К.: Здоров'я, 2005. – 432 с. 24

8. Медицина катастроф. Навчальний посібник/ Під ред. проф. І.В.Кочіна. – К: “Здоров'я” – 2001– 290 с.

9. Пам'ятка з домедичної допомоги рятувальника дснс україни. Посібник За загальною редакцією д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва

10. Домедична допомога на місці події. Практичний посібник. За загальною редакцією д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва.

Розробник:

викладач кафедри
психології діяльності в особливих умовах

Ірина ФІЛЬЧУК